

Prognoza
oddziaływania na środowisko
dotycząca zmiany miejscowego planu
zagospodarowania przestrzennego
historycznej części Żnina
położonej po wschodniej stronie rzeki Gąsawki
(nr działek: 1026/33, 1026/34, 1026/35, 1026/62)

PROGNOZA
ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
DOTYCZĄCA ZMIANY
MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
HISTORYCZNEJ CZĘŚCI ŻNINA
POŁOŻONEJ PO WSCHODNIEJ STRONIE RZEKI GAŚAWKI
(nr działek: 1026/33,1026/34, 1026/35, 1026/62)

Autor opracowania:
Maria Dobroń

Leszno, 2012 r.

SPIS TREŚCI

I. DANE OGÓLNE.....	4
1. Metoda sporządzenia prognozy.....	4
2. Charakterystyka ustaleń planu, powiązanie z innymi dokumentami	5
II. STAN ORAZ FUNKCJONOWANIE ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO	6
1. Położenie, rzeźba terenu	6
2. Geologia.....	6
3. Środowisko wodne.....	6
4. Środowisko biotyczne, system powiązań przyrodniczych, obszary chronione.....	9
5. Klimat	12
6. Powietrze atmosferyczne.....	12
7. Klimat akustyczny	14
8. Gospodarka odpadami.....	14
9. Zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków.....	15
10. Problemy ochrony środowiska z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz zmiany aktualnego stanu środowiska w przypadku braku mpzp	15
II. IDENTYFIKACJA I OCENA ODDZIAŁYWAŃ ŚRODOWISKOWYCH.....	17
1. Powierzchnia ziemi, gleby.....	17
2. Krajobraz.....	17
3. Ochrona środowiska wodnego	18
4. Wpływ na jakość powietrza.....	19
5. Klimat	19
6. Ochrona przed hałasem.....	20
7. Wpływ na różnorodność biologiczną, florę i faunę, przyrodnicze obszary chronione oraz system powiązań przyrodniczych	20
8. Wpływ na zasoby naturalne	21
9. Wpływ na warunki życia i zdrowie ludzi	21
10. Wpływ na zabytki i dobra materialne	21
11. Transgraniczne oddziaływanie na środowisko	21
12. Ochrona środowiska w aspekcie celów międzynarodowych, wspólnotowych i krajowych.....	21
13. Alternatywne rozwiązania	24
14. Metody analizy realizacji postanowień projektowanego dokumentu	24
STRESZCZENIE	25
MATERIAŁY ŹRÓDŁOWE.....	28

I. DANE OGÓLNE

Opracowywanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, ze względu na fakt, że jest to proces tworzenia prawa lokalnego, odbywa się zgodnie z określoną procedurą. Wg art. 46 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. Nr 199, poz. 1227, z późn. zm.), miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego wymaga przeprowadzenia postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, co wiąże się z obowiązkiem sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko. Warunki, jakim powinna odpowiadać prognoza oddziaływania na środowisko przestrzennego określa art. 51 i 52 cytowanej ustawy.

Zgodnie z art. 53 zakres prognozy został uzgodniony z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Bydgoszczy (pismo nr WOO.411.73.2012.KB z dnia 27.06.2012) oraz Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Żninie (pismo nr N.NZ-42-11-15/12 z dnia 11.06.2012).

1. Metoda sporządzenia prognozy

Podstawowym celem prognozy jest wykazanie, w jaki sposób realizacja postanowień planu przekształci środowisko. Zmiany cech środowiska spowodowane przez różnorodne sposoby użytkowania przestrzeni i zasobów zależą od rodzaju zagospodarowania oraz cech środowiska danego terenu, w związku z czym prognozę podzielono na dwa etapy:

Etap I, to analiza stanu oraz funkcjonowania środowiska przyrodniczego, która pozwoliła na określenie walorów przyrodniczych oraz istniejących problemów. Dokonując oceny stanu i funkcjonowania środowiska uwzględniono szersze tło przyrodnicze biorąc pod uwagę powiązania przyrodnicze, a w szczególności: powiązania hydrograficzne i hydrogeologiczne oraz system obszarów chronionych, oceniając zagrożenia w zasięgu tych powiązań.

Etap II prognozy, to ocena przewidywanych skutków oddziaływań na środowisko w granicach potencjalnych wpływów oraz sposoby łagodzące potencjalne, negatywne oddziaływania. Ocenę oparto na następujących założeniach:

- jako niekorzystne oddziaływanie na środowisko przyjęto odstępstwa od prawidłowej na danym terenie gospodarki jego zasobami i zasadami ochrony z uwzględnieniem przepisów, norm, specyfiki środowiska oraz powiązań z obszarami otaczającymi, funkcji terenów oraz potrzeb i aspiracji mieszkańców;
- mimo, że wszystkie zachodzące w środowisku procesy są ze sobą powiązane, ze względów metodycznych zostały rozpatrzone osobno, a oddziaływanie na warunki życia potraktowano jako syntezę oddziaływań na poszczególne elementy środowiska;

Oceniając wpływ ustaleń planu na poszczególne komponenty środowiska oparto się na oczywistych zależnościach pomiędzy poszczególnymi jego elementami, przedstawiając prawdopodobne skutki, jakie niesie za sobą realizacja ustaleń planu na poszczególne

komponenty środowiska w ich wzajemnym powiązaniu, a także na ludzi i dobra materialne oraz dobra kultury. Prognoza nie jest dokumentem rozstrzygającym o słuszności realizacji zamierzeń inwestycyjnych przewidzianych nowymi ustaleniami planu, a jedynie przedstawia prawdopodobne skutki, jakie niesie za sobą realizacja ustaleń planu na poszczególne komponenty środowiska w ich wzajemnym powiązaniu.

2. Charakterystyka ustaleń planu, powiązanie z innymi dokumentami

Rada Miejska w Żninie dnia 30 marca 2012 r. podjęła uchwałę Nr XVII/160/2012 w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego historycznej części Żnina położonej po wschodniej stronie rzeki Gąsawki dla terenu działek nr: 1026/33, 1026/34, 1026/35, 1026/62.

Na obszarze tym obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego historycznej części Żnina położonej po wschodniej stronie rzeki Gąsawki zatwierdzony uchwałą nr XVI/ 93/2007 Rady Miejskiej w Żninie z dnia 9 listopada 2007 r. (Dz.Urz.Woj.Kuj.-Pom. z 2008r. Nr 25, poz. 340 i z 2010 r. Nr 64, poz.700). Przystąpienie do opracowania zmian wynika z wniosku właścicieli przedmiotowych działek dotyczącego korekty linii zabudowy w celu umożliwienia rozbudowy istniejących obiektów i budowy nowych. Plan obejmuje obszar o powierzchni 0,07 ha, położony przy ulicy Dworcowej w Żninie. Ustalenia projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zostały zawarte w uchwale i załączniku graficznym. Teren planuje się przeznaczyć pod zabudowę usługową (U).

Ustalenia projektu planu są zgodne polityką przestrzenną gminy określoną w „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Żnin” przyjętego Uchwałami Rady Miejskiej w Żninie Nr XLVI/401/2010 z dnia 31 sierpnia 2010 r. i Nr VII/401/2011 z dnia 30 marca 2011 r. Zgodnie ze Studium... teren znajduje się w obszarze wielofunkcyjnej zabudowy śródmiejskiej, z koncentracją zabudowy mieszkaniowej o różnych formach intensywności, z przewagą zabudowy wielorodzinnej. Jest to również obszar zabudowy usługowej o zróżnicowanym charakterze ogólno-miejskim, lokalnym i ponadlokalnym, a także podstawowym.

Dla miasta i gminy Żnin zostało sporządzone Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe, a przedmiotowa zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego uwzględnia uwarunkowania zawarte w wymienionym opracowaniu.

II. STAN ORAZ FUNKCJONOWANIE ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

W rozdziale tym zawarto informacje w zakresie charakterystyki poszczególnych komponentów środowiska przyrodniczego, tj. rzeźby terenu, budowy geologicznej i warunków glebowych, środowiska wodnego, szaty roślinnej oraz warunków klimatycznych. Biorąc pod uwagę szersze tło przyrodnicze wskazano powiązania obszaru opracowania z otoczeniem, a w szczególności: położenie na tle przyrodniczych obszarów chronionych, w układzie zlewni hydrograficznych oraz struktur hydrogeologicznych. Scharakteryzowano również występujące zagrożenia wynikające z zainwestowania terenu.

1. Położenie, rzeźba terenu

Miasto Żnin leży pomiędzy dwoma jeziorami, Żnińskim Dużym i Żnińskim Małym. Obszar objęty opracowaniem leży w środkowej części miasta, na wschód od rzeki Gąsawki, przy ul. Dworcowej.

Wg podziału geomorfologicznego Niziny Wielkopolskiej (B. Krygowski, 1956) Żnin leży w obrębie Wysoczyzny Gnieźnieńskiej (IX), w subregionie Równiny Żnińskiej (7). Na obecne rysy rzeźby na omawianym obszarze miało wpływ zlodowacenie północnopolskie.

Obszar opracowania leży w rynn timer glacialnej. Rzędna linii brzegowej jeziora Żnińskiego Dużego wynosi 77,7 m n.p.m., a rzędna terenu objętego planem - 80,5 m n.p.m. Teren jest płaski z lekkim spadkiem w kierunku Gąsawki.

2. Geologia

Żnin leży na granicy dwóch jednostek geologiczno – tektonicznych, Wału Środkowo – Polskiego i Synklinorium Szczecińsko – Łódzko – Miechowskiego. Budowa geologiczna obu jednostek (pionowe struktury fałdowo – stropowe) wskazuje na aktywność tektoniczną w okresie permu. Najstarsze utwory prekambryjskie i paleozoiczne zalegają tu bardzo głęboko. Na podłożu permsko - mezozoicznym zalegają utwory podczwartorzędowe reprezentowane w części stropowej głównie przez iły poznańskie. Utwory czwartorzędowe to osady plejstocenu i holocenu. Dno rynny w rejonie opracowania budują torfy pokryte gruntami antropogenicznymi.

3. Środowisko wodne

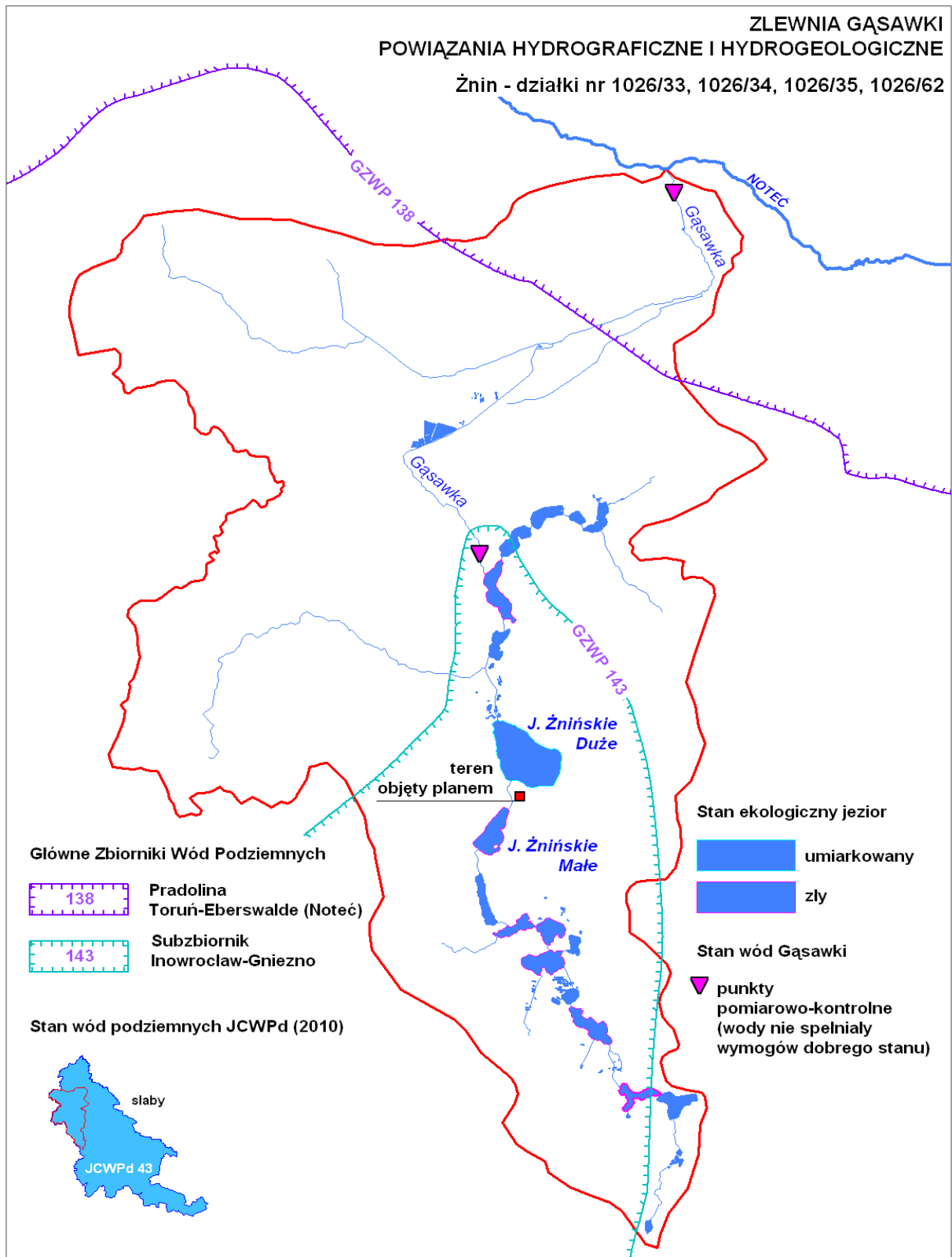
Żnin leży w dorzeczu Warty – Noteci, w zlewni Gąsawki. Gąsawka jest lewobrzeżnym dopływem Noteci. Odwadnia obszar o powierzchni 590,3 km². Zlewnię Gąsawki cechuje mała lesistość. Kompleksy leśne występują w części południowo – wschodniej i północnej. W swoim górnym i środkowym biegu Gąsawka przepływa przez szereg jezior. Wyływa z jeziora bez nazwy. Kolejne jeziora to: Oćwieckie, Gąsawskie, Godawskie, Biskupińskie, Skrzyńka, Weneckie, Skarbińskie, Małe Żnińskie, Duże Żnińskie, Dobrylewskie, Sobiejuskie połączone rzeką Gąsawką, oraz ciąg jezior: Żędowskie, Wąsoskie, Skrzyńka i Gąbińskie

połączone z jeziorem Sobiejuskim. Teren objęty planem jest odwadniany do Jeziora Żnińskiego Dużego.

Głębokość występowania wód gruntowych nawiązuje do morfologii terenu. W bezpośrednim otoczeniu jezior Żnińskich i Gąsawki przebiega hydroizobata o wartości 1. W granicach terenu objętego planem głębokość zalegania wód podziemnych kształtuje się w granicach od 1 do 2 m p.p.t.

Teren objęty planem leży w granicach miocenińskiego „Subzbiornika Inowrocław-Gniezno” (GZWP 143). Wody miocenijskie są ujmowane dla zaopatrzenia w wodę miasta Żnin. Miasto Żnin jest zasilane z dwu podstawowych ujęć: studnie przy ulicy Spokojnej i drugie ujęcie przy ul. Pałuckiej i Kl. Janickiego. Użytkowy poziom wód gruntowych w zlewni Gąsawki, lecz poza obszarem opracowania, reprezentowany jest przez „Pradolinę Toruń – Eberswalde” (GZWP nr 138).

Według Ramowej Dyrektywy Wodnej podstawowym elementem podziału hydrograficznego obszarów dorzeczy są jednolite części wód. Jednolita część wód oznacza oddzielny i znaczący element wód powierzchniowych, między innymi taki jak jezioro, zbiornik, czy rzeka. Jednolite części wód są jednostkami, dla których określa się stan wód. Osiągają

one dobry stan, jeśli zarówno ich stan ekologiczny, jak i chemiczny jest określony, jako co najmniej dobry. Program monitoringu wód realizowano zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 13 maja 2009 roku w sprawie form i sposobu prowadzenia monitoringu jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych (Dz. U. Nr 81, poz. 685).

Wody Gąsawki w 2009 r. badane były w ramach monitoringu operacyjnego w dwóch profilach: poniżej Jeziora Sobiejuskiego i w miejscowości Rynarzewo, 1,4 km przed ujściem do Noteci. W obydwu punktach pomiarowo-kontrolnych wody nie spełniały wymogów dobrego stanu, ze względu na podwyższone stężenia BZT₅, azotu Kjeldahla i fosforu ogólnego. Wyniki badań bakteriologicznych kształtowały się na poziomie zadowalającym poniżej Jeziora Sobiejuskiego i złym – na stanowisku ujściowym. W porównaniu z badaniami z roku 2008, nie stwierdzono znaczącej zmiany w stężeniach średniorocznych analizowanych parametrów. Jakość wód Gąsawki pozostaje w ścisłym związku z stanem jakości wód jezior, przez które przepływa.

W 2008 r. na podstawie Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 sierpnia 2008 r. w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych została przeprowadzona ocena stanu ekologicznego jeziora Żnińskiego Dużego. Stan ekologiczny został oceniony jako słaby. Jezioro oceniono również jako nieprzydatne dla bytowania ryb karpiowatych.

W 2010 r. przeprowadzono ocenę stanu ekologicznego jezior leżących w zlewni Gąsawki. Jeziora charakteryzujące się złym stanem ekologicznym to: Żnińskie Małe, Sobiejuskie, Biskupińskie, Gąsawskie, Oćwieckie Zachodnie, Weneckie Wschodnie, Weneckie Zachodnie.

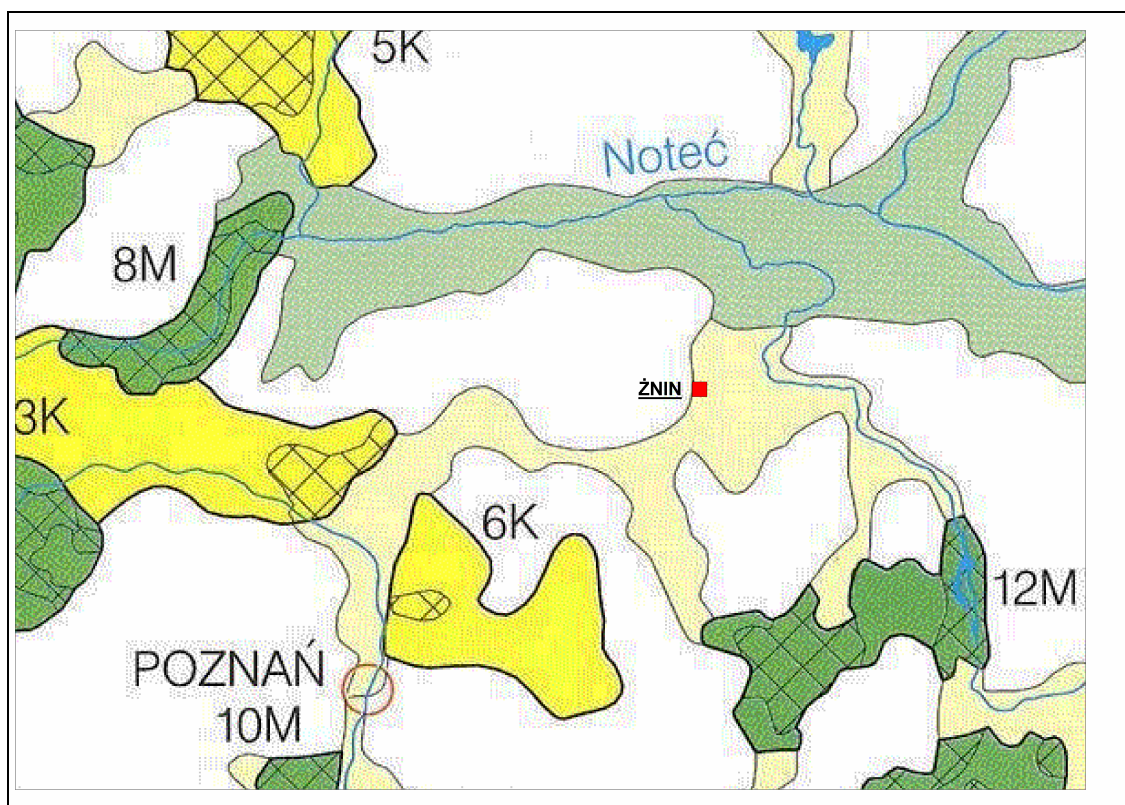
Ocena jakości wód podziemnych jest wykonywana w oparciu o rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 23 lipca 2008 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu wód podziemnych. Od 2007 roku ocena jakości wód prowadzona jest dla jednolitych części wód podziemnych (JCWPd). Żnin leży w granicach JCWPd nr 43. Jej stan oceniono jako słaby.

Systematycznie badana jest woda z ujęć zbiorowego zaopatrzenia w wodę. Według protokołów z kontroli sanitarnej prowadzonej na ujęciach należących do Zakładu Wodociągów i Kanalizacji w Żninie, ocena wody pod względem fizyko-chemicznym i biologicznym była dobra. Ujmowana woda nadawała się do spożycia na wszystkich ujęciach, które zaopatrują mieszkańców Żnin.

4. Środowisko biotyczne, system powiązań przyrodniczych, obszary chronione

Miasto Żnin leży w obrębie Krajowej Sieci Ekologicznej. Jeziora Żnińskie wraz z całym ciągiem jezior w granicach obszarów chronionego krajobrazu „Jezior Żnińskich” i „Jezior Żędowskich”, to fragment sieci korytarzy ekologicznych rangi krajowej, łączących się z doliną Noteci – korytarzem ekologicznym o znaczeniu międzynarodowym. Korytarze zapewniają łączność omawianego terenu z obszarami węzłowymi. Najbliżej położone to:

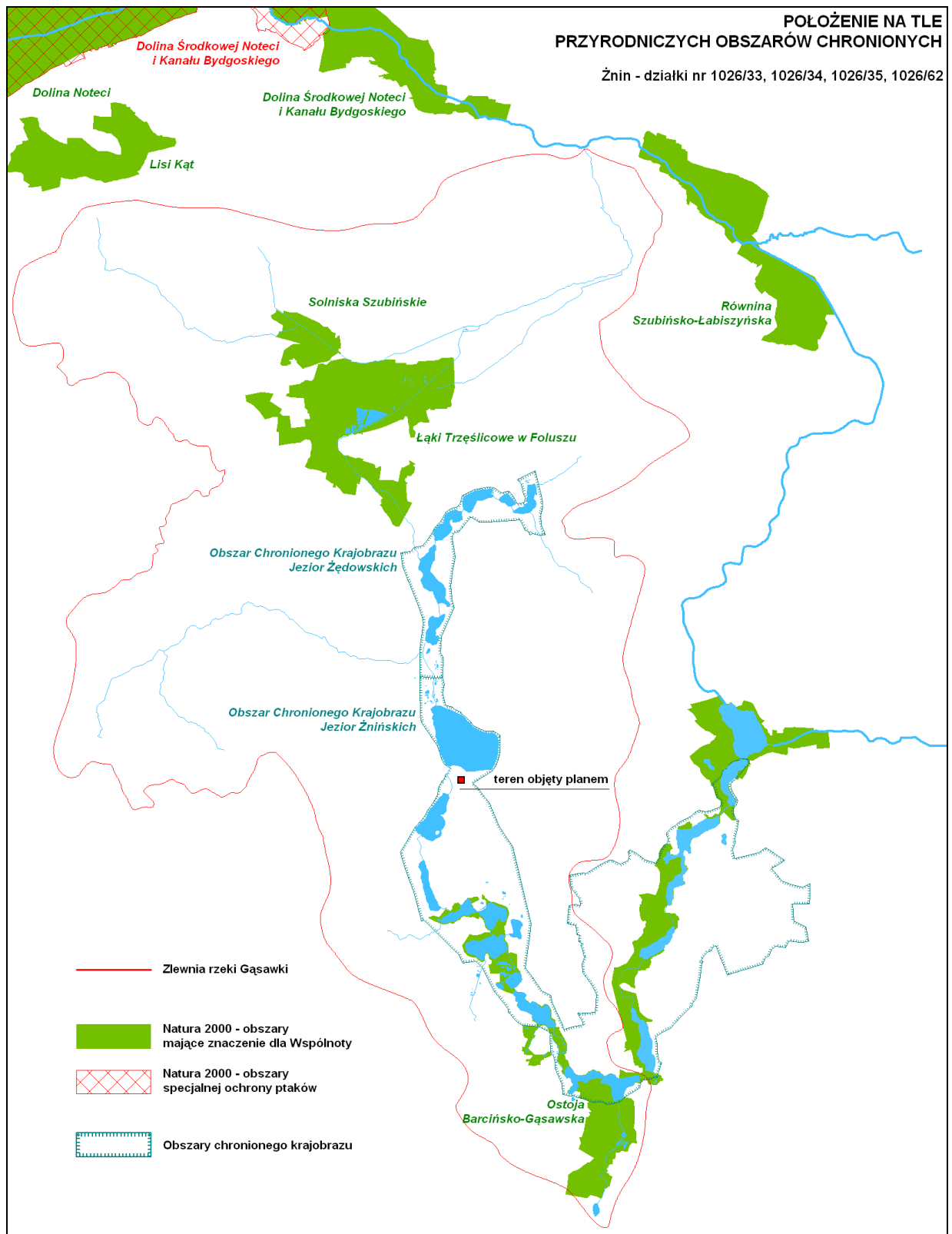
- Obszar Powidzko – Goplański (12M) z Powidzkim Parkiem Krajobrazowym oraz otaczającym go obszarem chronionego krajobrazu (obszar węzłowy o znaczeniu międzynarodowym);
- Obszar Dolnej Noteci (8M) – objęty ochroną prawną w formie obszaru chronionego krajobrazu (obszar węzłowy o znaczeniu międzynarodowym);
- Obszar Puszczy Noteckiej (3K) objęty ochroną prawną w formie chronionego krajobrazu (obszar węzłowy o znaczeniu krajowym);
- Obszar Pojezierza Gnieźnieńskiego (6K) z Lednickim Parkiem Krajobrazowym, Parkiem Krajobrazowym Promno, Parkiem Krajobrazowym Puszcza Zielonka (obszar węzłowy o znaczeniu krajowym);

Źródło: koncepcja krajowej sieci ekologicznej ECONET Polska

Teren objęty planem jest pozbawiony szaty roślinnej. Jest położony w odległości ca 350 m od Gaśawki, która stanowi na terenie miasta lokalny korytarz ekologiczny łączący jeziora: Żnińskie Duże i Żnińskie Małe. Zabudowa miejska oraz szlaki komunikacyjne stanowią znaczącą barierę ekologiczną, stąd wymieniony korytarz ekologiczny pełni ważną rolę dla zachowania ciągłości powiązań przyrodniczych. Jest to również obszar objęty ochroną prawną jako Obszar Chronionego Krajobrazu Jezior Żnińskich, który obejmuje rynnę glacialną wraz z terenami przyległymi oraz jeziorami: Żnińskie Duże, Żnińskie Małe, Skarbińskie,

Weneckie, Biskupińskie, Skrzyńska oraz jezioro Kierzkowskie. Gwiazda i część jeziora Ostrowieckiego.

Został on powołany w drodze uchwały nr VI/106/11 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 21 marca 2011 r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu (Dz.Urz. Woj. Kujawsko – Pomorskiego Nr 99, poz. 793).

Teren leży poza obszarami Natura 2000. W granicach powiązań funkcjonalnych (kryterium hydrograficzne) znajdują się obszary mające znaczenie dla Wspólnoty: Łąki Trzęślicowe w Foluszu, Solniska Szubińskie, Ostoja Barcińsko-Gąsawska.

5. Klimat

Według regionalizacji klimatycznej R. Gumińskiego Żnin leży w tzw. „dzielnicy środkowej” – VIII. Jest to obszar o najmniejszym w Polsce opadzie rocznym (poniżej 550 mm). Liczba dni mroźnych wynosi od 30 do 50, a dni z przymrozkami od 100 do 110; czas zalegania pokrywy śnieżnej wynosi od 38 do 60 dni. Okres wegetacyjny trwa od 200 do 220 dni. Żnin leży w zachodniej – cieplejszej części tej dzielnicy. Średnia roczna temperatura powietrza wynosi 7,5 °C, najcieplejszym miesiącem jest lipiec ze średnią temperaturą 17,7 °C, najzimniejszy luty ze średnią temperaturą (-3,2) °C.

Wilgotność względna powietrza kształtuje się podobnie jak na obszarze całego kraju; wartości najwyższe notuje się w okresie od października do stycznia (84-88%), minimum przypada na czerwiec i lipiec (72-74%). Jeśli chodzi o zachmurzenie, to najwyższe wartości notuje się również w okresie jesienno – zimowym, a najniższe we wrześniu i czerwcu.

Podobnie jak na terenie całego kraju przeważają wiatry zachodnie. Udział wiatru z sektora zachodniego (NW-SW) wynosi około 50 %. Najrzadziej występują wiatry północne i północno – wschodnie (poniżej 15%). Prędkości wiatrów są zróżnicowane, największe charakteryzują wiatry zachodnie, najmniejsze wiatry południowo – wschodnie i wschodnie.

Rejon opracowania to obszar dolinny. Dolina jest miejscem gromadzenia i przemieszczania się mas chłodnego powietrza. Charakteryzuje się większą wilgotnością powietrza, niższymi temperaturami minimalnymi, skłonnością do mgieł i inwersji temperatur.

6. Powietrze atmosferyczne

Zanieczyszczeniem powietrza jest wprowadzenie do atmosfery substancji stałych, ciekłych lub gazowych w ilościach, które mogą ujemnie wpłynąć na zdrowie człowieka, klimat, przyrodę żywą, glebę, wodę lub spowodować inne szkody w środowisku. O stanie powietrza decyduje wielkość i przestrzenny rozkład emisji ze wszystkich źródeł. Można je podzielić na następujące grupy:

- zanieczyszczenia podstawowe (dwutlenek siarki, dwutlenek azotu i pył) powstają głównie podczas spalania paliw w kotłowniach lokalnych, paleniskach domowych, charakteryzujące się wyraźną zmiennością w ciągu roku – w sezonie zimowym (grzewczym) następuje wzrost ilości emitowanych zanieczyszczeń na skutek wzrostu ilości spalanych paliw, głównie węgla kamiennego;
- zanieczyszczenia specyficzne powstające w wyniku procesów technologicznych;

- zanieczyszczenia emitowane ze źródeł mobilnych pochodzące ze spalania paliw silnikowych: tlenek węgla (CO), dwutlenek węgla (CO₂), tlenki azotu i węglowodory oraz zanieczyszczenia pyłowe pochodzące ze ścierania opon, hamulców, nawierzchni drogowych zawierające m.in.: ołów, kadm, nikiel i miedź;
- zanieczyszczenia wtórne powstające w wyniku reakcji i przemian emitowanych substancji w atmosferze.

Miasto Żnin jest zgazyfikowane, jednak część mieszkańców ogrzewa mieszkania paliwem stałym: węglem lub koksem. Stosowanie paliwa stałego powoduje wprowadzanie do atmosfery znacznych ilości zanieczyszczeń gazowych i pyłowych. Występuje również tzw. pylenie niezorganizowane związane z transportem i składowaniem paliw oraz odpadów ze spalania (popiół, żużel). Wpływ na stan czystości powietrza atmosferycznego w rejonie objętym projektem mpzp ma również emisja ze źródeł mobilnych. Dotyczy to zwłaszcza drogi wojewódzkiej nr 251.

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Bydgoszczy opracowuje oceny roczne jakości powietrza w województwie kujawsko-pomorskim w odniesieniu do stref, których układ określony został w oparciu o rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 6 marca 2008 r. w sprawie stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza (Dz.U. Nr 52, poz. 310).

Oceny te dotyczące roku 2011, przeprowadzono z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych ze względu na ochronę zdrowia ludzi oraz ze względu na ochronę roślin. Gmina Żnin leży w strefie kujawsko-pomorskiej (kod PL0404), do której zaliczono cały obszar województwa, poza aglomeracją bydgoską (aglomeracje pow. 250 tys. mieszkańców) oraz miastami Toruń i Włocławek (miasta pow. 100 tys. mieszkańców).

Wynikiem oceny, zarówno pod kątem kryteriów dla ochrony zdrowia jak i kryteriów dla ochrony roślin, dla wszystkich substancji podlegających ocenie, jest zaliczenie strefy do jednej z poniższych klas:

- do klasy A – jeżeli stężenia zanieczyszczenia na terenie strefy nie przekraczają odpowiednio poziomów dopuszczalnych, poziomów docelowych;
- do klasy B – jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne, lecz nie przekraczają poziomów dopuszczalnych powiększonych o margines tolerancji;
- do klasy C – jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne, poziomy docelowe powiększone o margines tolerancji, a w przypadku, gdy margines tolerancji nie jest określony – poziomy dopuszczalne, poziomy docelowe;
- do klasa E - jeżeli stężenie średnie roczne pyłu zawieszonego PM_{2,5} na terenie strefy przekracza poziom docelowy;

- do klasy D1 – jeżeli poziom stężeń ozonu nie przekracza poziomu celu długoterminowego;
- do klasy D2 – jeżeli poziom stężeń ozonu przekracza poziom celu długoterminowego.

Zaliczenie strefy do określonej klasy zależy od stężeń zanieczyszczeń występujących na jej obszarze i wiąże się z wymaganiami dotyczącymi działań na rzecz poprawy jakości powietrza lub na rzecz utrzymania tej jakości. Wynik klasyfikacji nie powinien być utożsamiany ze stanem jakości powietrza na obszarze całej strefy; np. klasa C może oznaczać lokalny problem związany z daną substancją.

Pod kątem ochrony zdrowia dla poziomu dopuszczalnego: dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, ołowiu, benzenu, tlenku węgla i pyłu zawieszonego PM_{2,5} oraz dla poziomu docelowego dla arsenu, kadmu, niklu, pyłu zawieszonego PM_{2,5}, strefę kujawsko-pomorską zaliczono do klasy A. Poziom pyłu zawieszonego PM₁₀ oraz poziomy docelowe stężeń benzo(a)pirenu i ozonu kwalifikuje strefę kujawsko-pomorską do klasy C.

W przypadku poziomu celu długoterminowego określonego dla ozonu strefę zaliczono do klasy D2.

W oparciu o kryteria określone dla ochrony roślin, ze względu na poziom średnich rocznych stężeń dwutlenku siarki i tlenków azotu strefę kujawsko-pomorską zaliczono do klasy A, natomiast dla ozonu ze względu na poziom docelowy strefę kujawsko-pomorską zaliczono do klasy C, zaś ze względu na poziom celu długoterminowego – do klasy D2.

Ozon jest zanieczyszczeniem wtórnym powstającym w większych stężeniach przy sprzyjających warunkach meteorologicznych, w atmosferze zawierającej substancje uczestniczące w procesie powstawania ozonu w troposferze (tlenki azotu, węglowodory).

7. Klimat akustyczny

Klimat akustyczny na terenie objętym planem kształtuje hałas komunikacyjny pochodzący głównie od ruchu pojazdów na drodze wojewódzkiej nr 251 (ul. Dworcowa).

WIOŚ Bydgoszcz w 2009 r. w ramach monitoringu hałasu drogowego wykonał pomiary poziomu dźwięku w porze dziennej i nocnej. Pomiary przeprowadzono na 5 stanowiskach na granicy pierwszej linii zabudowy na wysokości 4,0 m od podłoża. Punkty badawcze zlokalizowano przy ulicach: Mickiewicza i Szpitalnej; na ulicy Dworcowej pomiarów nie prowadzono.

Według Generalnego Pomiaru Ruchu (2010) średni dobowy ruch pojazdów na drodze na drodze wojewódzkiej nr 251 (ul. Dworcowa) wynosił od 2032 do 7506 pojazdów na dobę przy udziale pojazdów ciężkich od 10,9 do 16,1% (GPR 2005 – od 1843 do 11140 pojazdów). Maksymalne wartości odnotowano na terenie miasta.

8. Gospodarka odpadami

Podstawę nowego systemu gospodarowania odpadami stanowi ustawa z dnia 1 lipca 2011 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw

(Dz.U. nr 152, poz. 897), obowiązująca od dnia 1 stycznia 2012 r. Na skutek zawarcia w ustawie okresów dostosowawczych, ostatecznym terminem wdrożenia przez gminy nowych obowiązków jest dzień 30 czerwca 2013 r. Gmina Żnin jest w trakcie wdrażania nowych obowiązków. Zmiana zasad gospodarowania dotyczy odpadów komunalnych. Ustawodawca dokonuje rozróżnienia odpadów komunalnych na te powstające w obrębie nieruchomości, które są zamieszkane i w obrębie innych nieruchomości (chodzi o nieruchomości wykorzystywane w celach gospodarczych). W odniesieniu do pierwszej kategorii gmina ma obowiązek zapewnienia odbierania i zagospodarowania odpadów. W wypadku zaś odpadów komunalnych, które powstają na nieruchomościach, na których nie zamieszkują mieszkańcy, rada gminy może podjąć uchwałę (nie ma w tym zakresie obowiązku), stanowiącą akt prawa miejscowego, o ich odbieraniu przez samorząd.

9. Zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków

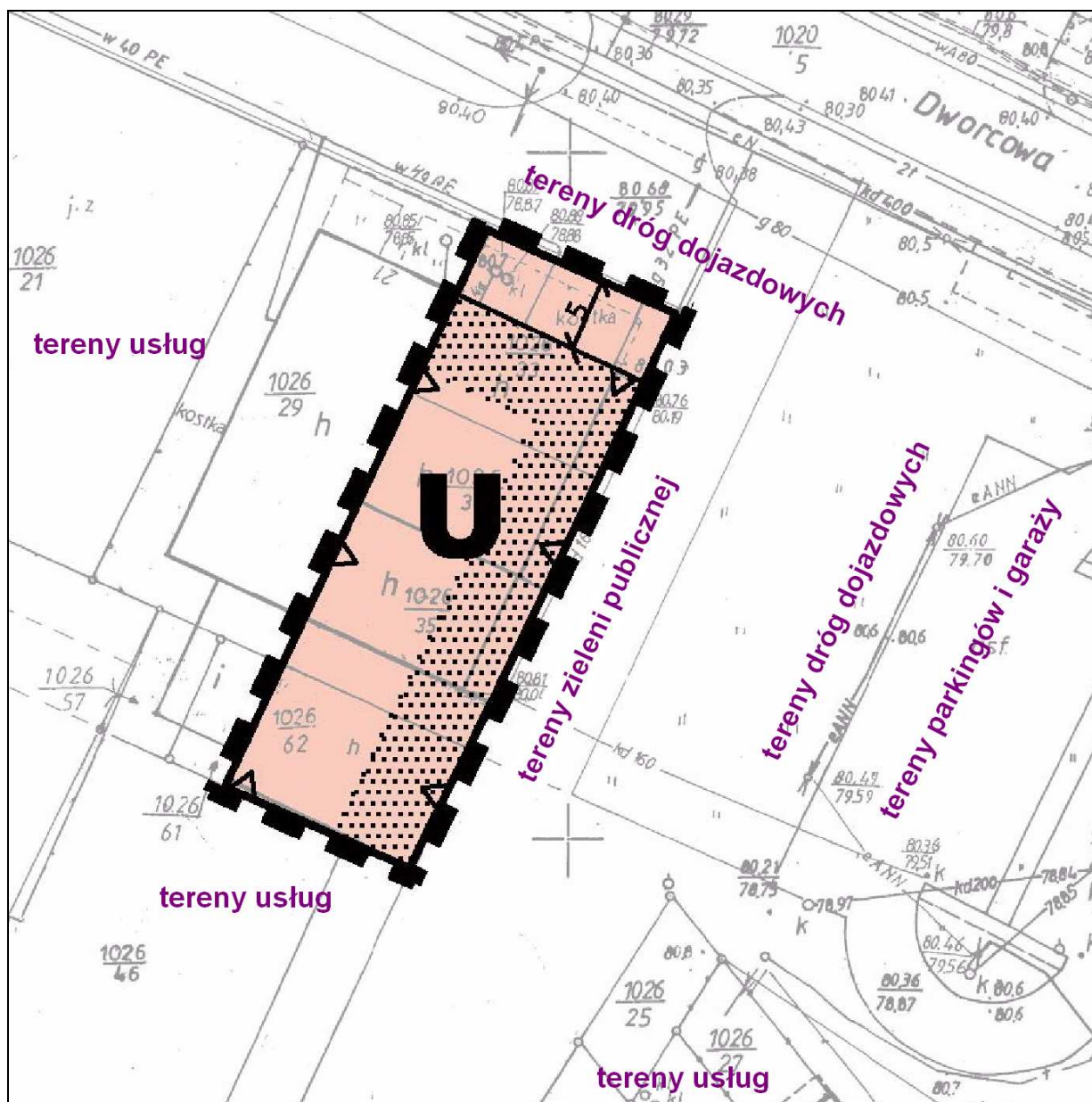
Miasto zaopatrywane jest w wodę z systemu wodociągowego „Żnin” opartego na dwóch ujęciach. System wodociągowy eksploatowany jest przez Zakład Wodociągów i Kanalizacji „WIK” z siedzibą w Żninie. Miasto Żnin jest w większości skanalizowane. Ścieki kierowane są (siecią kanalizacyjną oraz dowożone wozami asenizacyjnymi) do oczyszczalni mechaniczno - biologiczno - chemicznej w Jaroszewie, zapewniającej usuwanie związków biogenych. Średniodobowa przepustowość oczyszczalni wynosi $Q_{\text{śrd}} = 5200 \text{ m}^3/\text{d}$. Oczyszczone ścieki odprowadzane są do jez. Żnińskiego Dużego.

10. Problemy ochrony środowiska z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz zmiany aktualnego stanu środowiska w przypadku braku mpzp

Środowisko przyrodnicze, w tym jego zasoby, walory, poszczególne elementy i cechy, poddawane jest różnym szkodliwym oddziaływaniom. Zagrożenia są związane z różnymi sposobami korzystania ze środowiska, przy jednoczesnym braku właściwych urządzeń infrastruktury technicznej, a także wynikają z niekorzystnego rozmieszczenia terenów o różnych funkcjach generujących konflikty przestrzenne.

Teren objęty zmianą planu leży przy drodze wojewódzkiej nr 251 (ul. Dworcowa). Otoczenie tej drogi narażone jest na ponadnormatywny hałas spowodowany ruchem pojazdów.

Zgodnie z obecnie obowiązującym planem w rejonie opracowania nie ma terenów wymagających ochrony akustycznej. W najbliższym otoczeniu znajdują się tereny usług, tereny komunikacyjne, a od wschodu pas zieleni publicznej. Planowana zmiana dotyczy terenu usług, a w szczególności korekty linii zabudowy, która umożliwi rozbudowę istniejących oraz budowę nowych obiektów.

Teren leży w dolinie rynnowej, gdzie pod gruntami pochodzenia antropogenicznego zalegają torfy. Głębokość występowania wód gruntowych zawiera się w przedziale od 1 do 2 m p.p.t. Z uwagi na istniejące warunki gruntowo – wodne, najistotniejszym zagadnieniem jest rozwiązanie gospodarki ściekowej.

II. IDENTYFIKACJA I OCENA ODDZIAŁYWAŃ ŚRODOWISKOWYCH

W rozdziale tym opisano potencjalne zmiany, które mogą wystąpić wskutek realizacji zagospodarowania przewidzianego w planie oraz wskazano ustalenia planu mające na celu zapobieganie, zmniejszenie lub kompensowanie szkodliwych oddziaływań na środowisko naturalne i kulturowe. Każdy sposób zagospodarowania przestrzeni prowadzi do zmian w środowisku i krajobrazie. Przeznaczenie terenu wg projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dotyczy adaptacji istniejącego zagospodarowania i użytkowania, jak również realizacji nowych elementów.

1. Powierzchnia ziemi, gleby

Teren objęty planem jest w znacznej części zainwestowany. Dalsza rozbudowa, przebudowa, czy też budowa nowych obiektów nie wpłynie na zmianę powierzchni ziemi. W planie wprowadza się obowiązek utrzymania minimalnej powierzchni biologicznie czynnej nie mniejszej niż 5 % powierzchni działki, która zwykle bywa zagospodarowana jako zieleni. Ustala się również obowiązek zagospodarowania mas ziemnych powstałych podczas prowadzenia robót budowlanych na działce budowlanej lub ich wywóz zgodnie z przepisami odrębnymi.

2. Krajobraz

Kształtowanie krajobrazu jest ciągłym procesem zachodzącym na danym obszarze. Spośród elementów kształtujących krajobraz należy wymienić naturalne elementy takie jak: ukształtowanie powierzchni, naturalne ciek, szata roślinna. Wśród elementów kulturowych są to: charakter zabudowy, dominanty w krajobrazie, udział zieleni w terenach zabudowanych. Krajobraz jest efektem działania w przestrzeni różnych podmiotów kierujących się swoimi celami i systemami wartości.

Ustalenia planu zapobiegające negatywnym zmianom w krajobrazie

- W zakresie kształtowania zabudowy: określenie charakteru zabudowy, gabarytów, geometrii dachów, rodzaju materiałów budowlanych, zachowanie wyznaczonych na rysunku planu elewacji o szczególnych walorach architektonicznych (realizacja okien na elewacjach), budowę linii elektroenergetycznych wyłącznie jako podziemnych, dopuszczenie lokalizacji obiektów małej architektury.
- Plan dopuszcza przebudowę i rozbudowę istniejących budynków mieszkalnych, przy czym dla rozbudowy nakazuje się zachowanie ustaleń niniejszego planu.
- W zakresie ochrony komponentów przyrodniczych ustala się zagospodarowanie zielenią wszystkich powierzchni nieutwardzonych.

Rozpatrując krajobraz kompleksowo, jako przyrodnicze zależności zachodzące między elementami abiotycznymi, biotycznymi i technicznymi oraz jako wizualne zależności między

przyrodniczymi i technicznymi elementami dostrzeganymi na pewnym obszarze należy przyjąć, że elementy antropogeniczne zawsze wchodzi w skład krajobrazu, a umieszczanie ich w przestrzeni wynika z potrzeby korzystania ze środowiska. Planowany sposób zagospodarowania nawiązuje do sposobu zagospodarowania terenów sąsiednich zachowując ciągłość poszczególnych elementów zainwestowania. Ponieważ jest to teren już w znacznej części zainwestowany, zmiany w krajobrazie będą niewielkie, a przy zrealizowaniu ww. postanowień planu będą to zmiany pozytywne.

3. Ochrona środowiska wodnego

Potencjalne niekorzystne zmiany dla środowiska wodnego na terenach zurbanizowanych to zanieczyszczenie wód oraz zakłócenie procesów infiltracji. Na tego typu terenach można wyróżnić dwa systemy obiegu wody:

- wewnętrzny (antropogeny) związany z poborem wód za pomocą wodociągów oraz odprowadzaniem ścieków za pośrednictwem kanalizacji;
- zewnętrzny, który dzieli się na podsystem powierzchni nieprzepuszczalnych związanych z obiektami budowlanymi o znacznie przekształconym naturalnym obiegu wody (ograniczona retencja podziemna), oraz podsystem powierzchni przepuszczalnych właściwy dla powierzchni biologicznie czynnych.

Aby nie doszło do zmian warunków wodnych należy zapewnić odprowadzenie ścieków bytowych, komunalnych oraz zanieczyszczonych wód opadowych i roztopowych oraz zachowanie właściwych proporcji pomiędzy powierzchniami nieprzepuszczalnymi i biologicznie czynnymi.

Działania określone w planie zapobiegające niekorzystnym zmianom w środowisku wodnym

- W planie ustala się zaopatrzenie w wodę ze zbiorczej sieci wodociągowej.
- Ustala się odprowadzanie ścieków bytowych i komunalnych do zbiorczej sieci kanalizacji sanitarnej, natomiast odprowadzanie wód opadowych i roztopowych do sieci kanalizacji deszczowej dopuszczając możliwość ich zagospodarowania w granicach działki budowlanej, w szczególności wód odprowadzanych z powierzchni niezanieczyszczonych. Ustala się lokalizację urządzeń podczyszczających ścieki w postaci wód opadowych i roztopowych z zanieczyszczonych powierzchni szczelnych przed ich wprowadzeniem do wód i do ziemi.
- Ustala się zagospodarowanie zielenią wszystkich wolnych od utwardzenia powierzchni, co ma wpływ na poprawę warunków retencyjnych. Na poprawę warunków retencyjnych ma również wpływ zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych w granicach działki.

- Gromadzenie odpadów odbywać się będzie w wyznaczonych miejscach z uwzględnieniem ich segregacji oraz ich dalsze zagospodarowanie zgodnie z przepisami odrębnymi.

Ww. ustalenia planu zapewniają ochronę wód przed zanieczyszczeniem. Na terenach zurbanizowanych trudno zapewnić korzystne warunki retencyjne. Dopuszczenie zagospodarowania wód opadowych i roztopowych w granicach działki daje taką możliwość i powinno być preferowane.

4. Wpływ na jakość powietrza

Źródłem emisji zanieczyszczeń powietrza na omawiany terenie jest emisja niska, pochodząca ze spalania paliw do celów grzewczych (charakter sezonowy) oraz emisja ze źródeł mobilnych

Ustalenia planu zapobiegające niekorzystnym zmianom powietrza atmosferycznego

- Plan dopuszcza stosowania indywidualnych systemów grzewczych, wyposażonych w urządzenia przystosowane do spalania paliw płynnych, gazowych i stałych o niskich wskaźnikach emisji lub alternatywnych źródeł energii.
- Plan ustala zagospodarowanie zielenią wszystkich wolnych od utwardzenia powierzchni. Zieleń oczyszcza powietrze przez absorpcję zanieczyszczeń pyłowych i gazowych – pochłania ponad 60 % pyłów.

Ze strony planowanego zagospodarowania terenu nie przewiduje się znaczącego wpływu na zanieczyszczenie powietrza.

5. Klimat

Na lokalne warunki klimatyczne składa się wiele czynników. Są to: ukształtowanie powierzchni, pokrycie i użytkowanie terenu, obecność wód, a także stan czystości powietrza atmosferycznego. Tereny zabudowane cechuje podwyższona temperatura, utrudnione przewietrzanie terenu, natomiast ciągi komunikacyjne mimo, że często są źródłem zanieczyszczeń, stanowią również lokalne korytarze ułatwiające przewietrzanie miasta. Proste ulice usytuowane na przeważających kierunkach wiatrów wprowadzają na tereny zabudowane powietrze z terenów otwartych.

Działania określone w planie wpływające korzystnie na lokalne warunki klimatyczne

- Tworzenie warunków eliminujących potencjalne źródła zanieczyszczeń - dopuszczenie stosowania indywidualnych systemów grzewczych, z wykorzystaniem paliw charakteryzujących się najniższymi wskaźnikami emisji.
- Zagospodarowanie zielenią wszystkich wolnych od utwardzenia terenów, oraz tworzenie warunków dla powstawania terenów zielonych (minimalna powierzchnia biologicznie czynna). Zieleń oddziałuje na zmianę własności termicznych i

wilgotnościowych powietrza (mniejsze amplitudy dobowe temperatur, większa wilgotność powietrza), na skład chemiczny (działanie aerosanitarne).

Planowany sposób zagospodarowania terenu nie będzie miał negatywnego wpływu na warunki klimatu lokalnego, a tym samym nie przewiduje się wpływu na warunki klimatyczne w skali ponadlokalnej. Plan dotyczy niewielkiego terenu, położonego przy ciągu komunikacyjnym o orientacji E-W (dominujący kierunek przepływu mas powietrza). Ponadto droga nr 251 krzyżuje się z naturalnym korytarzem ekologicznym – doliną Gąsawki zapewniając wymianę mas powietrza na kierunku S-N.

6. Ochrona przed hałasem

Plan ustala na omawianym terenie zabudowy usługowej (U) lokalizację usług nieuciążliwych oraz towarzyszących im urządzeń budowlanych. Zarówno teren objęty planem, jak i tereny otaczające nie wymagają ochrony akustycznej.

7. Wpływ na różnorodność biologiczną, florę i faunę, przyrodnicze obszary chronione oraz system powiązań przyrodniczych

Teren objęty planem jest w znacznym stopniu przekształcony antropogenicznie. Jest to obszar niewielki częściowo zainwestowany pozbawiony szaty roślinnej. Na południe znajdują się tereny niezainwestowane pokryte zielenią nieurządzoną, łączące się z doliną Gąsawki. Są one w obowiązującym planie przeznaczone pod zainwestowanie z zachowaniem łącznika w postaci ciągu terenów zieleni, z doliną Gąsawki.

Teren objęty planem leży w granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu Jezior Żnińskich. Zgodnie z definicją zawartą w ustawie o ochronie przyrody obszar chronionego krajobrazu obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnioną funkcją korytarzy ekologicznych. Planowany sposób zagospodarowania terenu nie jest sprzeczny z zakazami i ustaleniami dotyczącymi ochrony ekosystemów obowiązującymi w jego granicach.

Działania określone w planie zapobiegające niekorzystnym zmianom w środowisku biotycznym

- W planie ustala się ochronę przyrody zgodnie z przepisami odrębnymi, w tym w szczególności Obszaru Chronionego Krajobrazu Jezior Żnińskich.
- Ustala się minimalną powierzchnię biologicznie czynną, oraz zagospodarowanie zielenią wszystkich wolnych od utwardzenia fragmentów terenu.
- Tworzy się warunki korzystne dla retencji poprzez wprowadzanie zieleni oraz dopuszczenie zagospodarowania wód opadowych i roztopowych w granicach działki.
- Zapewnia się ochronę środowiska gruntowo – wodnego przed zanieczyszczeniem poprzez proponowane rozwiązanie gospodarki wodno – ściekowej.

Biorąc powyższe pod uwagę oraz skalę planowanych zmian można stwierdzić, że proponowany sposób zagospodarowania terenu objętego zmianą planu nie będzie miał żadnego wpływu na różnorodność biologiczną, florę i faunę, obszar chronionego krajobrazu oraz system powiązań przyrodniczych.

8. Wpływ na zasoby naturalne

Zasoby naturalne definiowane jako wszelkie występujące na ziemi naturalne dobra możliwe do wykorzystania przez człowieka (gleby, woda, fauna, flora, powietrze), zostały omówione w poprzednich rozdziałach. Żadne z występujących dóbr nie będzie wykorzystywane w sposób powodujący zakłócenie równowagi w środowisku, a więc realizacja postanowień miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie będzie miała znaczącego oddziaływania na zasoby naturalne.

9. Wpływ na warunki życia i zdrowie ludzi

Wpływ realizacji postanowień planu na zdrowie i życie ludzi jest wypadkową stanu poszczególnych komponentów środowiska, które zostały omówione w poprzednich rozdziałach. Zmiana planu dotyczy terenu w znacznej części zainwestowanego. Realizacja ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie spowoduje znaczących zmian w środowisku przyrodniczym. Nie przewiduje się również negatywnego wpływu na warunki życia i zdrowie ludzi.

10. Wpływ na zabytki i dobra materialne

W zakresie zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej plan ustala ochronę konserwatorską w granicach strefy „B” ochrony konserwatorskiej dla historycznego zespołu miejskiego Żnina oraz „W” strefy ochrony archeologicznej. Nie przewiduje się wskutek realizacji postanowień planu wpływu na dobra materialne mieszkańców.

11. Transgraniczne oddziaływanie na środowisko

Na podstawie analizy wpływu realizacji postanowień planu na poszczególne komponenty środowiska zawartej w poprzednich rozdziałach, wykluczono oddziaływania znaczące. Biorąc pod uwagę skalę i charakter zmian (korekta linii zabudowy), ze strony planowanego zagospodarowania terenu nie przewiduje się transgranicznego oddziaływania na środowisko.

12. Ochrona środowiska w aspekcie celów międzynarodowych, wspólnotowych i krajowych

Oceniając wpływ ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na poszczególne komponenty środowiska, należy odnieść się do celów i kierunków działań określonych w politykach nadrzędnych (międzynarodowych, wspólnotowych i krajowych), które odwołują się do zasady zrównoważonego rozwoju, rozumianej jako zachowanie równowagi pomiędzy celami gospodarczymi, społecznymi i wymogami środowiskowymi we

wszystkich podejmowanych działaniach i przedsięwzięciach. Zasadę zrównoważonego rozwoju należy traktować jako nadrzędną, z której wynikają główne cele ochrony środowiska, zarówno związane z jego ochroną bezpośrednio, jak również w powiązaniu z aspektami społeczno-gospodarczymi.

Z uwagi na powiązania hydrograficzne (zlewnia Odry), dokumentem ustanowionym na szczeblu międzynarodowym, który ma istotne znaczenie jest Umowa w sprawie Międzynarodowej Komisji Ochrony Odry przed Zanieczyszczeniem z dnia 11 kwietnia 1996 roku oraz Umowa w sprawie zmiany Umowy w sprawie Międzynarodowej Komisji Ochrony Odry przed Zanieczyszczeniem, sporządzona we Wrocławiu dnia 25 czerwca 2008 r. i w Brukseli dnia 27 listopada 2008 r. Międzynarodowa Komisja Ochrony Odry przed Zanieczyszczeniem proponuje programy działania na rzecz redukcji zanieczyszczeń, szczególnie substancji szkodliwych, pochodzących zarówno z komunalnych i przemysłowych źródeł punktowych, jak i źródeł rozproszonych.

Ważnym dokumentem wyznaczającym ramy realizacji polityki wspólnotowej w zakresie ochrony środowiska jest Program Działań Wspólnoty Europejskiej w dziedzinie Środowiska. Obecnie obowiązuje już Szósty Program na lata 2002 – 2012. Szósty Program Działań Wspólnoty wyróżnia następujące obszary priorytetowe: zmiany klimatu, ochrony przyrody i bioróżnorodność, środowisko i zdrowie, zasoby naturalne i odpady. Program ten promuje pełną integrację wymagań ochrony środowiska z innymi politykami i działaniami Wspólnoty. Zgodnie z założeniami Programu, wszelkie działania podejmowane na poziomie Wspólnoty cechować powinno całościowe podejście do zagadnień ochrony środowiska i zdrowia ludzi, z uwzględnieniem wymagań zrównoważonego rozwoju. Realizacja polityki Wspólnoty w dziedzinie ochrony środowiska następuje za pośrednictwem wszelkiego rodzaju dokumentów, opracowywanych przez instytucje UE.

Wśród dokumentów wspólnotowych należy wymienić Dyrektywę 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiającą ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej. Jej celem jest ochrona i poprawa stanu śródlądowych wód europejskich (powierzchniowych i podziemnych) oraz ekosystemów lądowych zależnych od wody. Ostatecznym celem Dyrektywy jest osiągnięcie dobrego stanu ekologicznego wód w państwach członkowskich do roku 2015. Oznacza to (według Dyrektywy), że europejskie rzeki powinny w niewielkim tylko stopniu odbiegać od warunków naturalnych, niezakłóconych działalnością człowieka.

Innym istotnym dokumentem jest Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE z dnia 19 listopada 2008 r. sprawie odpadów oraz uchylająca niektóre dyrektywy, która określa główne zasady, takie jak obowiązek postępowania z odpadami w sposób niewywierający ujemnego oddziaływania na środowisko.

Z kolei Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/50/WE z dnia 21 maja 2008 r. w sprawie jakości powietrza i czystszej powietrza dla Europy zmierza do ograniczenia

zanieczyszczenia do poziomów, które w stopniu minimalnym szkodzą ludzkiemu zdrowiu i środowisku, a także w celu lepszego poinformowania społeczeństwa o możliwych zagrożeniach.

Ważnymi instrumentami prawnymi służącymi ochronie przyrody i bioróżnorodności w Unii Europejskiej są: dyrektywa ptasia oraz dyrektywa siedliskowa. Poza obszarami objętymi ochroną zadaniem państw członkowskich jest promowanie takiego sposobu zagospodarowania terenów, który pozwoli zachować ekologiczną spójność sieci NATURA 2000.

Cele sformułowane na szczeblu międzynarodowym i wspólnotowym zostały przeniesione do Polityki ekologicznej Państwa na lata 2009 – 2012 z perspektywą do roku 2016. Cele szczegółowe polityki ekologicznej państwa ujęto w dwóch grupach: w sferze racjonalnego użytkowania zasobów naturalnych i w zakresie jakości środowiska.

Ustanowione na poziomach międzynarodowym i krajowym cele polityki ekologicznej znalazły swoje odzwierciedlenie w opracowanych na poziomie regionalnym dokumentach takich jak: „Program ochrony środowiska dla województwa kujawsko-pomorskiego”, „Plan gospodarki odpadami województwa kujawsko-pomorskiego” „Plan zagospodarowania przestrzennego województwa kujawsko-pomorskiego”.

Ustalenia planu zagospodarowania przestrzennego województwa muszą być uwzględnione w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, z którym to musi być zgodny miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy. Biorąc pod uwagę ww. powiązania pomiędzy dokumentami różnej rangi, poniżej wskazuje się te ustalenia przyjęte w planie, które pozwolą na realizację szeroko pojętej polityki zrównoważonego rozwoju spójną z ww. dokumentami.

- W zakresie ochrony wód plan zakłada ochronę wód przed zanieczyszczeniem poprzez kompleksowe rozwiązanie gospodarki ściekowej, a także tworzenie korzystnych warunków retencyjnych poprzez możliwość zagospodarowania wód opadowych i roztopowych w granicach działki.
- W zakresie ochrony powietrza w planie uwzględniono możliwość redukcji dwutlenku węgla, tlenków azotu oraz pyłu drobnego powstających z procesów wytwarzania energii, poprzez dopuszczenie stosowania do celów grzewczych paliw charakteryzujących się niskimi wskaźnikami emisji.
- W zakresie ochrony bioróżnorodności w strukturze funkcjonalno – przestrzennej omawianego terenu nie ingeruje się w obszary przyrodniczo cenne.

Za najistotniejszy cel uznano poprawę jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego, a ww. działania określone w planie umożliwiają realizację tego celu, który odzwierciedla cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym.

13. Alternatywne rozwiązania

Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego polega na korekcie linii zabudowy, co umożliwi rozbudowę istniejących i budowę nowych obiektów. Biorąc pod uwagę fakt, że zmiana przeznaczenia dotyczy niewielkiego terenu, a analiza wpływu na środowisko przedstawiona w niniejszej prognozie nie przewiduje negatywnego oddziaływania na jego poszczególne komponenty oraz na zdrowie i życie ludzi uznano, że rozwiązania przyjęte w mpzp spełniają oczekiwania mieszkańców oraz zachowują zasadę rozwoju zrównoważonego.

Rozwiązaniem alternatywnym w omawianym przypadku jest pozostawienie dotychczasowego sposobu zagospodarowania i użytkowania terenu, co byłoby sprzeczne z oczekiwaniami mieszkańców.

14. Metody analizy realizacji postanowień projektowanego dokumentu

Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227 z późn. zm.) wymienia projekty dokumentów wymagających przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Wśród wielu wymienionych dokumentów znajduje się również projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Organ opracowujący projekt dokumentu sporządza prognozę oddziaływania na środowisko. Wśród elementów, które prognoza powinna zawierać wymienia się również propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania.

Ocena stanu środowiska oraz jego zmian odbywać się może na podstawie analizy wyników istniejącego systemu monitoringu środowiska (PMŚ). Państwowy Monitoring Środowiska zapewnia dane podlegające udostępnianiu w myśl przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko regulującej sprawę swobodnego dostępu do informacji o środowisku.

Ponieważ na omawianym terenie nie ma punktów pomiarowych, które pozwoliłyby ocenić wpływ realizacji mpzp na środowisko, monitoring skutków realizacji przyjętego dokumentu w zakresie oddziaływania na środowisko powinien polegać przede wszystkim na monitorowaniu realizacji postanowień miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, a w szczególności powinien dotyczyć takich elementów jak: przyjętego w planie sposobu rozwiązania gospodarki wodno – ściekowej, gospodarowania odpadami, utrzymanie powierzchni biologicznie czynnej. Dodatkowego monitoringu nie przewiduje się.

STRESZCZENIE

Realizacja postanowień planu, jak każda inna ingerencja w określone ekosystemy oznacza w mniejszym lub większym stopniu zmianę ich struktury i zachodzących w nich procesów. Każde działanie na określonym obszarze może być optymalizowane z punktu widzenia różnych celów społecznych. Optymalizacja ta powinna polegać na uwzględnieniu praw przyrodniczych rządzących ekosystemami i przestrzenią jako całością. Praktyka ochrony środowiska powinna polegać na harmonijnym włączaniu elementów antropogenicznych w przestrzeń, minimalizując szkodliwe oddziaływanie na otoczenie.

Analizując ustalenia planu pod kątem ich wpływu na poszczególne elementy środowiska naturalnego można stwierdzić, że przyjęte w nim ustalenia mające na celu praktyczne potrzeby społeczne, wprowadzają rozwiązania, które minimalizują negatywny wpływ realizacji postanowień planu na środowisko przyrodnicze oraz na otoczenie.

- Obszar objęty opracowaniem leży w Żninie, po wschodniej stronie Gąsawki. Planowane przeznaczenie obszaru, to teren zabudowy usługowej.
- Zgodnie polityką przestrzenną gminy określoną w „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Żnin” przyjętego Uchwałami Rady Miejskiej w Żninie Nr XLVI/401/2010 z dnia 31 sierpnia 2010 r. i Nr VII/401/2011 z dnia 30 marca 2011 r., obszar objęty planem to tereny wielofunkcyjnej zabudowy śródmiejskiej.
- Teren objęty planem to rynna glacjalna. Dno rynny w rejonie opracowania budują torfy pokryte gruntami antropogenicznymi.
- Na omawianym obszarze pierwszy poziom wód podziemnych zalega na głębokości od 1 do 2 m p.p.t. Teren objęty planem leży w granicach miocenijskiego „Subzbiornika Inowrocław-Gniezno” (GZWP 143).
- Żnin leży w zlewni Gąsawki. Gąsawka w swoim górnym i środkowym biegu przepływa przez szereg jezior. Jakość jej wód pozostaje w ścisłym związku z stanem jakości wód jezior, przez które przepływa. W 2010 r. przeprowadzono ocenę stanu ekologicznego jezior leżących w zlewni Gąsawki. Jeziora charakteryzujące się złym stanem ekologicznym to: Żnińskie Małe, Sobiejuskie, Biskupińskie, Gąsawskie, Oćwieckie Zachodnie, Weneckie Wschodnie, Weneckie Zachodnie.
- Ocena jakości wód podziemnych jest wykonywana dla jednolitych części wód podziemnych (JCWPd). Żnin leży w granicach JCWPd nr 43. Jej stan oceniono jako słaby.
- Obszar objęty planem leży w granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu Jezior Żnińskich.
- Na omawianym terenie o stanie powietrza decyduje emisja niska, pochodząca ze spalania paliw do celów grzewczych oraz emisja ze źródeł mobilnych. Znaczącym źródłem hałasu jest droga wojewódzka nr 251.
- Teren objęty planem posiada dostęp do urządzeń zbiorowego zaopatrzenia w wodę oraz odprowadzania ścieków.

- Miejscowy plan określa zasady ochrony i kształtowania ładu przestrzennego, zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego, określono wymagania wynikające z potrzeb kształtowania przestrzeni publicznej. Określono parametry i wskaźniki kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu.
- Kształtowanie krajobrazu sprowadza się do określenia charakteru zabudowy, gabarytów, geometrii dachów, rodzaju materiałów budowlanych, budowę nowych linii elektroenergetycznych wyłącznie jako podziemnych.
- Ochrona wód przed zanieczyszczeniem polegać będzie między innymi na odprowadzeniu ścieków bytowych i komunalnych do sieci kanalizacji sanitarnej, natomiast wód opadowych i roztopowych do sieci kanalizacji deszczowej.
- Plan wprowadza ustalenia mające na celu poprawę warunków retencyjnych poprzez możliwość odprowadzania wód opadowych i roztopowych w granicach działki.
- Eliminowanie lokalnych źródeł zanieczyszczeń powietrza będzie polegało na dopuszczeniu stosowania indywidualnych systemów grzewczych, w których będą wykorzystywane paliwa płynne, gazowe lub stałe charakteryzujące się niskimi wskaźnikami emisji, energia elektryczna lub energia odnawialna, w tym z biomasy.
- Ochrona przed niekorzystnymi zmianami klimatycznymi będzie polegała na tworzeniu warunków eliminujących potencjalne źródła zanieczyszczeń, zagospodarowaniu zielenią wszystkich wolnych od utwardzenia terenów, oraz tworzenie warunków dla powstawania terenów zielonych (minimalna powierzchnia biologicznie czynna).
- W planie ustala się ochronę przyrody zgodnie z przepisami odrębnymi, w tym w szczególności Obszaru Chronionego Krajobrazu Jezior Żnińskich.
- Realizacja ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie spowoduje znaczących zmian w środowisku przyrodniczym. Nie przewiduje się również negatywnego wpływu na warunki życia i zdrowie ludzi.
- Na omawianym terenie nie ma punktów pomiarowych, które pozwoliłyby ocenić wpływ realizacji mpzp na środowisko; monitoring skutków realizacji przyjętego dokumentu w zakresie oddziaływania na środowisko powinien polegać przede wszystkim na monitorowaniu realizacji postanowień miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Jezioro Żnińskie Duże

PROGNOZA
 ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
 DOTYCZĄCA ZMIANY
 MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
 HISTORYCZNEJ CZĘŚCI ŻNINA
 POŁOŻONEJ PO WSCHODNIEJ STRONIE RZĘKI GAŚAWKI
 (nr działek: 1026/33, 1026/34, 1026/35, 1026/62)

ELEMENTY ZAINWESTOWANIA TERENU (wg Studium...)

- tereny zabudowy
- ciągi usługowo - handlowe
- przestrzeń publiczną
- obszar dopuszczalnej lokalizacji obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m
- tereny zabudowy przemysłowej, magazynowej i składowej oraz usługowej
- cmentarz
- zieleni urzędzona
- łąki, pastwiska, tereny zadrzewione, nieużytki
-
- obszar wymagający przekształceń
- obszar działań rehabilitacyjnych
- droga wojewódzka
- ulice
- ścieżki pieszo - rowerowe w zieleni
- linia kolejowa
- linia kolejowa wąskotorowa
- MU - tereny zabudowy śródmiejskiej mieszkaniowej i usługowej
- U - tereny zabudowy usługowej
- US - tereny sportu rekreacji i turystyki
- MN - tereny zabudowy miejskiej z przewagą zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej

OGRANICZENIA ROZWOJU PRZESTRZENNEGO

- płytko zalegające wody podziemne (do 1 m p.p.t.)
- droga o dużym natężeniu ruchu (zagrożenie hałasem)
- strefa sanitarna od cmentarza (50 m)

OCHRONA ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO I KULTUROWEGO

- Obszar Chronionego Krajobrazu Jezior Żnińskich
- pomniki przyrody
- granica ścisłej ochrony konserwatorskiej i archeologicznej
- granica strefy "B" ochrony konserwatorskiej i archeologicznej
- obiekty zabytkowe

ELEMENTY SYSTEMU PRZYRODNICZEGO MIASTA

- obszar węzłowy
- korytarz ekologiczny

MATERIAŁY ŹRÓDŁOWE

- Behnke M., Kistowski M., Tyszecki A. System ocen oddziaływania na środowisko w granicach obszarów Behnke M., Kistowski M., Tyszecki A. System ocen oddziaływania na środowisko w granicach obszarów europejskiej sieci ekologicznej natura 2000 w wybranych krajach Unii Europejskiej oraz w Polsce. Gdańsk 2004 r.
- Charakterystyka Regionu Wodnego Warty i identyfikacja istotnych problemów gospodarki wodnej. RZGW Poznań 2007.
- Koncepcja Krajowej Sieci Ekologicznej ECONET – Polska. IUCN. Warszawa 1995.
- Korytarz ekologiczny doliny Odry. IUCN. Warszawa 1995.
- Kształtowanie systemu przyrodniczego miasta. IGPIK Warszawa 1996.
- Mapa glebowo – rolnicza w skali 1 : 25 000.
- Mapa hydrograficzna w skali 1 : 50000; OPGK w Poznaniu - oprac. 1990 r.
- Mapa obszarów Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP) w Polsce wymagających szczególnej ochrony. A.S. Kleczkowski. AGH Kraków 1990.
- Mapa sozologiczna w skali 1 : 50000, GUGiK 2004 r.
- Mapa topograficzna gminy Żnin w skali 1 : 25000.
- Mapa topograficzna miasta Żnin w skali 1 : 10000.
- Mapa topograficzna w skali 1 : 50000 (ukł. 1942).
- Mapy hydrogeologiczne. PIG W-wa
- Mapy hydrograficzne 1:50000; Okręgowe Przedsiębiorstwo Geodezyjno-Kartograficzne w Poznaniu.
- Mapy zasadnicze obszaru opracowania w skali 1 : 500 i 1 : 1000.
- Ocena planów i przedsięwzięć znacząco oddziałujących na obszary Natura 2000 - Wytyczne metodyczne dotyczące przepisów Artykułu 6(3) i (4) Dyrektywy Siedliskowej 92/43/EWG. 2001. Polski przekład: © WWF Polska, 2005 (na podstawie umowy LP-026-PL).
- Opracowanie ekofizjograficzne dla potrzeb studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Żnin - 2009.
- Pawlaczyk P., Kepel A., Jaros R., Dzieciółowski R., Wylegała P., Szubert A., Sidło O. P. Propozycja optymalnej sieci obszarów Natura 2000 w Polsce – „Shadow List”. Warszawa 2004 r.
- Pazdro Z. Hydrogeologia ogólna. Wydawnictwo Geologiczne. Warszawa 1983.
- Plan zagospodarowania przestrzennego województwa kujawsko – pomorskiego – 2003 r..
- Poradnik Gospodarka przestrzenna gmin. Kraków 1996.
- Poradniki ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000 – podręcznik metodyczny (praca zbiorowa). Warszawa 2004.
- Prognozowanie skutków przyrodniczych planów zagospodarowania przestrzennego – poradnik metodyczny. IGPIK. Kraków 1998.
- Pyłka-Gutowska E. Ekologia z ochroną środowiska. Warszawa 2004 r.
- Raporty o stanie środowiska Województwa Kujawsko – Pomorskiego.
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz.U. Nr 25, poz. 133).
- Rozporządzenie Ministra z dnia 1 października 2012 roku zmieniające rozporządzenie w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz.U. z 2012, poz. 1109).
- Rozporządzenie Rady Ministrów z 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. Nr 213, poz. 1397.).
- Sidło P.O., Błaszowska B. & Chylarecki P. (red.) 2004. Ostoje ptaków o randze europejskiej w Polsce. OTOP: Warszawa 2004 r.
- Sołowiej Daniela. Podstawy metodyki oceny środowiska przyrodniczego człowieka. Wydawnictwo Naukowe UAM. Poznań 1992.
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Żnin -2011 r.
- Szczegółowa mapa geologiczna Polskie w skali 1:50000 (ark. Łabiszyn, Gąsawa, Rogowo, Żnin). PIG W-wa.
- Szponar A. Fizjografia urbanistyczna. PWN, Warszawa 2003.
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tj. Dz.U. z 2009 r. Nr 151, poz. 1220, z późn. zm.).

- Ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (tj. Dz.U. z 2012, poz. 145).
- Ustawa z dnia 19 grudnia 2008 r. o zmianie ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz.U. Nr 237, poz. 1657).
- Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U. Nr 162, poz. 1568 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (tj. Dz.U. z 2010 r. Nr 185, poz. 1243, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (tj. Dz.U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. 2012, poz. 647).
- Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (tj. Dz.U. z 2004 nr 121, poz. 1266, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. Nr 199, poz. 1227 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 7 maja 2010 o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych (Dz.U. Nr 106, poz. 675).